

Verordening op het sluiten der Herbergen

Eertijds bestonden er in Wijnandsrade meer horeca-bedrijven dan thans. De tijden zijn veranderd en wellicht wordt er thuis tegenwoordig meer gedronken dan vroeger. Daarnaast is de functie van een café of koffiehuis geheel anders dan zo'n 100 jaar geleden. Een en ander mag blijken uit de "verordening op het sluiten der Herbergen", die door de gemeenteraad op 7 juli 1861 werd vastgesteld. Hieruit enkele citaten:

"De Herbergen, tapperijen, kroegen, koffij, wijn en bierhuizen en andere openbare plaatsen, alwaar drank verkocht wordt en waarin een ieder zonder onderscheid is toegelaten, zullen voortaan, het geheele jaar door, in deze gemeente gesloten worden ten tien ure s'avonds en gesloten blijven tot des anderen daags morgens vijf uren, en zulks onder personele verantwoordelijkheid der houders van bedoelde huizen.

Gedurende dient tijd mag aldaar geen drank uitverkocht, geene gasten ontvangen of in de voor het publiek bestemde plaatsen toegelaten worden.

Niemand vreemd aan het gezin der houders van de in deze verordening bedoelde huizen mag tusschen den tijd hiervoren vermeld die huizen bezoeken of daarin vertoeven. De aldaar aanwezige bezoekers zullen dezelve op het tot sluiting bepaalde uur verlaten zonder dat het noodig zij daartoe te worden aangemaand. Bovenstaande bepalingen zijn niet van toepassing op of ten aanzien van personen die bij den, als logementhouder gepatenteerden houder van een der in deze verordening bedoelde huizen, nachtverblijf hebben genomen."

Een uiterst strenge bepaling, namelijk om tien uur moest men naar huis. Dit houdt natuurlijk verband met de arbeid die men in de meeste gevallen de andere morgen vroeg moest aanvangen; de meeste inwoners van Wijnandsrade waren landbouwer, knecht of dagloner. Er was geen electrisch licht, binnen noch langs de straat. Daarom ging men gewoonlijk veel vroeger naar bed dan thans.

"In bijzondere omstandigheden, ter beoordeeling van den Burgemeester, kan het bij art. 1 bepaalde uur van sluiting gewijzigd worden. Wordt dat uur later gesteld, dan geeft hij daarvan aan de belanghebbende een schriftelijk bewijs af, hetwelk deze verplicht zijn op de eerste aanvraag te vertoonen."

Maar hier wordt direct weer een beperking aan toegevoegd, nl. dat de vergunning in geval van ongeregelheden onmiddellijk weer kan worden ingetrokken.

"De houders der in art. 1 vermelde huizen zijn verplicht een exemplaar van deze verordening in de gelagkamer hunner woning voor te hangen; een door den Burgemeester gewaarmerkt en gekantekend register ter hunnen kosten aan te leggen en te houden, en daarin dadelijk te schrijven de namen van hen, die zij op het ter sluiting bepaalde uur vruchteloos hebben aangemaand hunne woning te verlaten; dat register op de eerste aanvraag te vertoonen aan de bevoegde ambtenaren; onmiddellijk kennis te geven aan het hoofd van het plaatselijk bestuur van de ongeregelheden die bij hen voorvallen."

Voorts zijn er nog bepalingen, dat aan personen "beneden den vijftien jaren geen sterken drank uitgereikt mag worden" en dat openbare danspartijen zonder voorafgaande toestemming van de burgemeester zijn verboden.

Op overtredingen van deze verordening stond een boete van drie gulden, per persoon per overtreding.

En om uitvoering van de verordening te verzekeren mochten de ambtenaren, die dit aanging (veldwachter) "ten allen tijde de woningen der houders van de in art. 1 bedoelde huizen huns ondanks binnentreden mits inachtnemende de bepalingen hieromtrent. Weigering of nalatigheid om aan die ambtenaren op de eerste aanvraag den vrijen toegang te verleen, wordt gestraft met eene geldboete van een tot zes guldens